

เผยแพร่รายงานผลการดำเนินการตามข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางที่เหมาะสมในการป้องกัน
หรือแก้ไขการละเมิดสิทธิมนุษยชนของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
กรณี กระทรวงแรงงานไม่แก้ไขข้อ ๑๖ (๑) ของระเบียบกระทรวงแรงงานว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการ
เลือกตั้งผู้แทนฝ่ายนายจ้างและผู้แทนฝ่ายผู้ประกันตนเป็นกรรมการในคณะกรรมการประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๖๔

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ ผู้ร้องได้ร้องเรียนต่อคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.) ว่า ระเบียบกระทรวง
แรงงานว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเลือกตั้งผู้แทนฝ่ายนายจ้าง และผู้แทนฝ่ายผู้ประกันตนเป็นกรรมการใน
คณะกรรมการประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๖๔ ข้อ ๑๖ (๑) ที่กำหนดว่า “ผู้มีสิทธิเลือกตั้งต้องมีสัญชาติไทย”
ไม่สอดคล้องกับมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ที่บัญญัติให้การเลือกตั้งกรรมการใน
คณะกรรมการประกันสังคมต้องคำนึงถึงการมีส่วนร่วมอย่างแท้จริงของฝ่ายนายจ้างและฝ่ายผู้ประกันตน
โดยผู้ประกันตนที่ชำระเงินสมทบในระบบประกันสังคมมีทั้งบุคคลสัญชาติไทยและบุคคลที่ไม่มีสัญชาติไทย
และเป็นการสร้างเงื่อนไขไม่ให้ผู้ประกันตนมีส่วนร่วมในการบริหารกองทุน อันเป็นการปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม
ต่อกลุ่มแรงงานข้ามชาติ

๑.๒ กสม. ในคราวประชุมด้านการคุ้มครองและส่งเสริมสิทธิมนุษยชน ครั้งที่ ๔๔/๒๕๖๕
เมื่อวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๕ พิจารณาแล้วมีมติให้เสนอแนะมาตรการหรือแนวทางที่เหมาะสมในการ
ป้องกันหรือแก้ไขการละเมิดสิทธิมนุษยชนต่อกระทรวงแรงงาน ให้แก้ไขระเบียบกระทรวงแรงงานว่าด้วย
หลักเกณฑ์และวิธีการเลือกตั้งผู้แทนฝ่ายนายจ้างและผู้แทนฝ่ายผู้ประกันตนเป็นกรรมการในคณะกรรมการ
ประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๖๔ ข้อ ๑๖ (๑) เพื่อมิให้เป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม และคำนึงถึงการมี
ส่วนร่วมอย่างแท้จริง ตามที่รัฐธรรมนูญ กฎหมาย และหนังสือสัญญาระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นภาคี
และมีพันธกรณีที่จะต้องปฏิบัติตาม ให้การรับรองและคุ้มครองไว้

๒. ผลการดำเนินการ

๒.๑ กระทรวงแรงงานได้มอบหมายให้สำนักงานประกันสังคมพิจารณาข้อเสนอแนะ
ของ กสม. โดยสำนักงานประกันสังคม เห็นควรยังคงข้อ ๑๖ (๑) ของระเบียบกระทรวงแรงงานว่าด้วย
หลักเกณฑ์และวิธีการเลือกตั้งผู้แทนฝ่ายนายจ้างและผู้แทนฝ่ายผู้ประกันตนเป็นกรรมการในคณะกรรมการ
ประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๖๔

๒.๒ กสม. จัดทำรายงานเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อสั่งการให้กระทรวงแรงงานดำเนินการ
ตามข้อเสนอแนะ เนื่องจากเห็นว่ากระทรวงแรงงานไม่ได้ดำเนินการโดยไม่มีเหตุอันสมควร ตามมาตรา ๓๖
วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐
ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติรับทราบและมอบหมายให้กระทรวงแรงงานและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องศึกษาแนวทาง
ความเหมาะสมของข้อเสนอแนะฯ แล้วนำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

๒.๓ คณะรัฐมนตรีได้มีมติรับทราบรายงานผลการพิจารณาต่อข้อเสนอแนะ ตามที่กระทรวงแรงงานเสนอ ซึ่งสรุปได้ว่า สิทธิในการเลือกตั้งผู้แทนฝ่ายนายจ้างและผู้แทนฝ่ายผู้ประกันตนเพื่อเข้าเป็นกรรมการในคณะกรรมการประกันสังคมของแรงงานต่างด้าวที่ขึ้นทะเบียนเป็นผู้ประกันตนนั้น ไม่ได้มีการบัญญัติรับรองไว้อย่างชัดเจนในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง การจะให้สิทธิแก่ผู้ประกันตนดังกล่าวเป็นเรื่องที่มีความสำคัญซึ่งอาจมีผลกระทบต่อความมั่นคงของรัฐและความมั่นคงของระบบเศรษฐกิจของประเทศ รวมถึงจำเป็นต้องมีการศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องให้ครบถ้วนรอบด้าน

๓. มติของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

กสม. ในคราวประชุมด้านการคุ้มครองและส่งเสริมสิทธิมนุษยชน ครั้งที่ ๔/๒๕๖๙ เมื่อวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๖๙ พิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อเสนอแนะที่ให้กระทรวงแรงงานแก้ไขระเบียบกระทรวงแรงงานว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเลือกตั้งผู้แทนฝ่ายนายจ้างและผู้แทนฝ่ายผู้ประกันตนเป็นกรรมการในคณะกรรมการประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๖๔ ข้อ ๑๖ (๑) นั้น เป็นกรณีที่คณะรัฐมนตรีได้มอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามข้อเสนอแนะแล้ว แต่หน่วยงานมิได้ดำเนินการตามข้อเสนอแนะโดยไม่มีเหตุอันสมควร จึงมีมติให้เผยแพร่รายงานผลการดำเนินการของคณะรัฐมนตรีและกระทรวงแรงงานให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๔๓ วรรคสอง